

Curiositats

No n'has tingut prou i vols continuar buscant més coses? Troba aquestes curiositats a cada il·lustració! Visita el museu si necessites alguna pista o vols saber-ne més!

Fundació Apel·les Fenosa

- L'edifici on hi ha la Fundació Apel·les Fenosa és un casal del segle XVI. Té una història molt interessant, i el jardí de la Casa del Portal del Pardo és magnífic. Fins i tot, hi ha una palmera enorme! L'assenyales al dibuix?
- Les obres que podem veure al museu són, bàsicament, escultures. Moltes d'elles són figures femenines en simbiosi amb elements vegetals. A la il·lustració en trobaràs dues.
- Malgrat néixer a Barcelona i treballar principalment a França, Apel·les Fenosa va passar molts estius al Vendrell, amb la seva família. Busca'l al dibuix. Pista: té els cabells blancs i vesteix molt elegant.
- Com molts altres artistes, Fenosa també s'inspirà en la natura. Busca una escultura on un home i un cavall van junts d'una manera poc habitual.

Museu d'Alcover

- El Triàsic és un període de la història del planeta Terra en què gairebé tot era mar. Va ser un moment en què van aparèixer moltes espècies noves, com els dinosaures. Troba el *Cosaurus aviceps* al dibuix: és un rèptil que camina sobre dues potes.
- A ca Bastistó, podem veure com vivia la gent més rica ara fa gairebé cent anys. Hi ha coses que ja no s'utilitzen i que no coneixem, com per exemple les cotilles o *corsés*, que estrenyien el cos de les dones perquè la moda era tenir una cintura molt estreta.
- L'alcoverenc Josep Aladern fou el dinamitzador del Modernisme literari al Camp de Tarragona perquè va donar suport a una colla de joves escriptors que eren amics seus. Al dibuix, el trobaràs llegint el diari.
- Al magatzem, que és el cor del museu, hi trobaràs fòssils espectaculars de molts animals marins, com per exemple, el d'un peix.

Museu d'Història de Cambrils

- Al soterrani del Molí de les Tres Eres hi podem veure la sala de moles del molí fariner mogut per aigua. Veus els rodets que mouen les moles?
- La Torre del Port ha esdevingut el símbol de Cambrils. És una torre de guaita litoral, al bell mig del port, construïda al segle XVII. Hi podem veure exposicions sobre la vida marinera.
- T'imagines trobar un tresor romà autèntic? Doncs això els va passar als arqueòlegs de Cambrils l'any 1992: van trobar la col·lecció de bronzes de la vil·la de la Llosa. Entre els objectes, hi havia un lampadari en forma de Bacus, un jove amb els cabells llargs i una branca d'acant sobre l'espatlla.
- A més de la vida marinera, a Cambrils hi ha gran tradició agrícola, sobretot de vinya i olivera. Troba al dibuix un pagès carregat amb un cistell de raïm anant cap al celler.

Museu Deu

- Aladí tenia un objecte d'aquests per volar; estan fets de llana, fils d'or, plata i seda i procedeixen del Pròxim Orient.
- La bacina o plat petitorí és una safata que s'utilitzava per recollir diners per als pobres i al centre hi té una decoració especial. En veus un a terra a la sala de les catifes? Pista: busca-hi un cavall.
- Busca sant Bartomeu, la talla religiosa que té un dimoni molt lleig als seus peus.
- Ramon Calsina (Barcelona, 1901-1992) va ser un pintor i dibuixant amb una gran imaginació. En un dels seus quadres la lluna es menja una castanya! El veuràs al final de la sala pintant un quadre.

Museu Comarcal de la Conca de Barberà

- T'agraden les festes majors? Al museu hi pots trobar una parella de «nanos». Busca al dibuix dues figures amb el cap molt, molt gran.
- Ens ha arribat, des del segle VII, una sivella de cinturó. La coneixeràs pels cercles concèntrics que la decoren.
- Ets un artista? Al museu també s'hi poden veure moltes pintures. Busca el retrat de la noia amb dues cues.
- Els pots de farmàcia són de ceràmica pintada de color blau. Al dibuix, tots semblen iguals, però n'hi ha un que té el dibuix una mica diferent. El veus?

Museu de la Vida Rural

- Assenyala un esclop: sabies que han estat el calçat pagès per excel·lència d'una gran part d'Europa durant segles?
- A l'hort es fan servir diferents eines. Algunes per treballar la terra, com l'aixada, i algunes per tallar els fruits del que cultivem, com la falç, aquesta mena de mitja lluna que talla per la banda de dins. Cerca-la a la il·lustració.
- Un hort és un ecosistema. Això vol dir que, a més de produir verdures i hortalisses, hi ha altres éssers vius que se'n beneficien i que, al seu torn, beneficien les plantes que hi cultivem. Per exemple, les restes vegetals les podem deixar podrir per fer-ne adob verd per a la terra. Troba la noia que empeny un carretó amb adob.
- Si la roda és el gran invent de la humanitat, el carro és la gran troballa del món rural: permet carregar i transportar els aliments, amb molt menys esforç i temps del que caldria si no existissin. Busca al dibuix el carro mecànic, és a dir, el que funciona amb un motor i sense tracció animal.

Museu de Valls

- Pere Català i Pic, membre d'una nissaga molt important per a la història de la fotografia, va néixer a Valls. Troba una de les seves fotos més famoses: hi veuràs un peu amb espadenya que aixafa una creu gammada.
- Sabies que Valls és el bressol de la cultura castellera? Busca a la il·lustració un pilar (petit) en què un ocelllet fa d'enxaneta.
- A més de pintura i fotografia, al Museu de Valls hi trobaràs escultures. Assenyala la que hi ha al dibuix.
- A la il·lustració hi ha una noia amb un vestit de pics mirant atentament una pintura amb cavalls. La veus?

Institut Municipal Reus Cultura Museus de Reus

- L'edifici que acull l'Institut Municipal Reus Cultura, abans, tenia un altre ús: era la seu d'un banc. Veus algun element que et faci pensar en el primitiu ús de l'edifici?
- Salvador Vilaseca fou un metge de Reus molt inquiet. Li interessaven la geologia, l'arqueologia, l'antropologia, el periodisme, la literatura... Juntament amb altres persones va fundar el Museu de Reus. Li hem volgut retre un petit homenatge i surt a la il·lustració. Pista: porta ulleres i no té gaires cabells.
- Entre les peces antigues que hi ha al Museu d'Arqueologia Salvador Vilaseca, en trobareu una de molt interessant: és un fimiàterion, és a dir, un vas on es cremen substàncies aromàtiques que té forma de cap de dona amb una mena de corona. El trobes a la il·lustració?
- Saps què és una bòbila? És una fàbrica de maons i peces ceràmiques on es pasten, formen i couen. La coneixeràs al dibuix per la gran xemeneia que treu fum blanc.

Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

- T'agraden els animals marins? Al mosaic dels peixos hi pots trobar fins a 47 representacions d'aquestes bèsties. Totes les que hi surten també les pots trobar al Mediterrani.
- Entre els esclaus de les cases romanes també hi havia nens. Al dibuix hi trobaràs una escultura on es representa un nen efiop amb una safata.
- En comptes de joguines tecnològiques, els nens i nenes romans tenien, per exemple, nines articulades a les quals podien canviar els vestits.
- La Torre dels Escipions és un monument funerari, una tomba. La de debò és a la vora de la carretera N-340, però a la il·lustració en pots veure un cartell. Pista: a la torre hi ha dues figures humanes esculpides.

Museu Pau Casals

- Expliquen que, quan Pau Casals tenia 9 anys, va veure un pallaso que tocava un instrument semblant a un violoncel però d'una sola corda i en va quedar enamorat. El seu pare, ajudat pel barber, n'hi va construir un amb una carbassa. El trobes?
- Al fons del jardí de la vil·la Casals, a dalt d'una escalinata, hi ha una escultura blanca. Representa el déu Apol·lo i el seu autor és el gran escultor Josep Clarà.
- Pau Casals va ser un gran lluitador per la pau, la justícia i la llibertat. El 1971, el secretari de les Nacions Unides li va lliurar la Medalla de la Pau. La coneixeràs perquè s'hi veu el món envoltat de dues branques d'olivera.
- Saps què és un gramòfon? És un aparell per reproduir música. S'hi poden fer sonar uns grans discos negres. Un braç amb una agulla llegeix el so i el fa sortir per un gran embut.

Museu de Tortosa

- A l'època romana, la Via Augusta, el camí principal que anava de Roma a Cadis, travessava l'Ebre per la ciutat de Dertosa, l'actual Tortosa. Al museu hi trobem peces que ens recorden aquesta època, com una estela funerària amb un vaixell esculpit. El trobes a la il·lustració?
- Tortosa és coneguda com «la ciutat de les tres cultures». Històricament, han coexistit a la vila musulmans, jueus i cristians. Trobes els personatges que simbolitzen aquesta coexistència al dibuix?
- Sabies que l'edifici que ocupa el Museu de Tortosa es considera un dels edificis més importants del Modernisme a la Catalunya meridional? Troba l'any que es va acabar a la il·lustració.
- Pau Monguío fou l'arquitecte que va dissenyar l'edifici. Al dibuix el podem veure mirant atentament un plànol...

Museu Diocesà de Tarragona

- Els tapissos són obres teixides i brodades on es reproduïen escenes, com en un quadre. Al museu en pots veure diversos, entre ells, un anomenat *La Bona Vida*, on surt una noia amb uns xais. La pots trobar?
- T'agraden els còmics? Com que abans no tothom sabia llegir, per explicar les històries de la Bíblia i dels sants i les santes, a les esglésies s'hi posaven retauls, que són peces de fusta dividides en vinyetes on pots anar seguint la narració de la vida i miracles dels protagonistes.
- Per què tenen ales els àngels? Mentre hi penses, troba'n un a la il·lustració.
- Al dibuix hi pots veure figures esculpides o pintades que porten com una ploma molt gran. És una palma i és el símbol dels màrtirs, és a dir, de les persones que van morir, amb gran patiment, per defensar les seves creences.

Museu de les Terres de l'Ebre

- El riu Ebre és com un camí per a totes les persones que hi viuen a banda i banda. Aquest camí abans el recorrien embarcacions. Troba la *Salvadora*, una barca que hi ha navegat tant, que no es va aturar ni durant la Guerra Civil!
- A l'època medieval, per assenyalar les tombes als cementiris, hi posaven unes peces de pedra anomenades «esteles». En veus una amb el cap rodó que hi té tallada una creu?
- El canal de la dreta de l'Ebre permet regar la ribera des de Xerta fins a l'illa de Buda amb una xarxa de 300 quilòmetres d'aigua canalitzada i controlada mitjançant comportes. Busca el guarda que gira el volant per obrir una comporta.
- Sabies que les Terres de l'Ebre ja comerciaven amb la resta del món al segle VI abans de Crist? Troba l'àmfora per transportar vi que els romans tant apreciaven.

Curiosidades

¿No has tenido bastante y quieres continuar buscando más cosas? ¡Encuentra estas curiosidades en cada ilustración!

¡Visita el museo si necesitas alguna pista o quieres saber más!

Fundació Apel·les Fenosa

- El edificio en el que está la Fundación Apel·les Fenosa es un casal del siglo XVI. Tiene una historia muy interesante, y el jardín de la Casa del Portal del Pardo es magnífico. ¡Incluso hay una palmera enorme! ¿La señalas en el dibujo?
- Las obras que podemos ver en el museo son, básicamente, esculturas. Muchas de ellas son figuras femeninas en simbiosis con elementos vegetales. En la ilustración encontrarás dos.
- A pesar de haber nacido en Barcelona y de trabajar principalmente en Francia, Apel·les Fenosa pasó muchos veranos en El Vendrell, con su familia. Búscalo en el dibujo. Pista: tiene canas y viste muy elegante.
- Como muchos otros artistas, Fenosa también se inspiró en la naturaleza. Busca una escultura en la que un hombre y un caballo van juntos de un modo poco habitual.

Museu d'Alcover

- El Triásico es un periodo de la historia del planeta Tierra en el que casi todo era mar. Fue un momento en el que aparecieron muchas especies nuevas, como los dinosaurios. Encuentra el *Cosesauros aviceps* en el dibujo: es un reptil que anda sobre dos patas.
- En Ca Bastistó, podemos ver como vivía la gente más rica hace casi cien años. Hay cosas que ya no se utilizan y que no conocemos, como por ejemplo los corsés, que estrechaban el cuerpo de las mujeres porque estaba de moda tener una cintura muy estrecha.
- Josep Aladern, nacido en Alcover, fue el dinamizador del Modernismo literario en el Camp de Tarragona porque apoyó a un grupo de jóvenes escritores que eran amigos suyos. En el dibujo, lo encontrarás leyendo el periódico.
- En el almacén, que es el corazón del museo, encontrarás fósiles espectaculares de muchos animales marinos, como por ejemplo, el de un pez.

Museu d'Història de Cambrils

- En el sótano del Molí de les Tres Eres podemos ver la sala de muelas del molino harinero movido por agua. ¿Ves los carretes que mueven las muelas?
- La Torre del Port se ha convertido en el símbolo de Cambrils. Es una torre de vigía litoral, en medio del puerto, construida en el siglo XVII. Alberga exposiciones sobre la vida marinera.
- ¿Te imaginas encontrar un tesoro romano auténtico? Pues esto les pasó a los arqueólogos de Cambrils en 1992: encontraron la colección de bronce de la villa de la Llosa. Entre los objetos, había un lampadario en forma de Baco, un joven con melena y una rama de acanto sobre el hombro.
- Además de la vida marinera, en Cambrils hay gran tradición agrícola, sobre todo de viña y olivo. Encuentra en el dibujo a un campesino cargado con un cesto de uva, yendo hacia la bodega.

Museu Deu

- Aladino tenía un objeto de estos para volar, están hechos de lana, hilos de oro, plata y seda y proceden del Oriente Próximo.
- El plato petitorio es una bandeja que se utilizaba para recoger dinero para los pobres y que en el centro tiene una decoración especial. ¿Ves alguno en el suelo de la sala de las alfombras? Pista: busca un caballo.
- Busca a san Bartolomé, la talla religiosa que tiene un demonio muy feo a sus pies.
- Ramon Calsina (Barcelona, 1901-1992) fue un pintor y dibujante con una gran imaginación. ¡En uno de sus cuadros la luna se come una castaña! Lo verás al final de la sala pintando un cuadro.

Museu Comarcal de la Conca de Barberà

- ¿Te gustan las fiestas mayores? En el museo puedes encontrar una pareja de «nanos». Busca en el dibujo dos figuras con la cabeza muy, muy grande.
- Nos ha llegado, desde el siglo VII, una hebilla de cinturón. La conocerás por los círculos concéntricos que la decoran.
- ¿Eres un artista? En el museo también se pueden ver muchas pinturas. Busca el retrato de la chica con dos coletas.
- Los botes de farmacia son de cerámica pintada de color azul. En el dibujo, todos parecen iguales, pero hay uno que tiene el dibujo un poco distinto. ¿Lo ves?

Museu de la Vida Rural

- Señala un zueco: ¿sabías que ha sido el calzado campesino por excelencia de una gran parte de Europa durante siglos?
- En el huerto se usan diferentes herramientas. Algunas para trabajar la tierra, como la azada, y algunas para cortar los frutos de lo que cultivamos, como la hoz, esta especie de media luna que corta por el lado de dentro. Búscala en la ilustración.
- Un huerto es un ecosistema. Esto quiere decir que, además de producir verduras y hortalizas, hay otros seres vivos que se benefician de él y que, a su vez, benefician a las plantas que cultivamos. Por ejemplo, los restos vegetales los podemos dejar pudrir para hacer abono verde para la tierra. Encuentra a la chica que empuja una carretilla con abono.
- Si la rueda es el gran invento de la humanidad, el carro es el gran hallazgo del mundo rural: permite cargar y transportar los alimentos, con mucho menos esfuerzo y tiempo del que haría falta si no existieran. Busca en el dibujo el carro mecánico, es decir, el que funciona con un motor y sin tracción animal.

Museu de Valls

- Pere Català i Pic, miembro de una estirpe muy importante para la historia de la fotografía, nació en Valls. Encuentra una de sus fotos más famosas: verás un pie con alpargata que aplasta una cruz gamada.
- ¿Sabías que Valls es la cuna de la cultura *castellera*? Busca en la ilustración un pilar (pequeño) en que un pajarito es el *enxaneta*.
- Además de pintura y fotografía, en el Museu de Valls encontrarás esculturas. Señala la que hay en el dibujo.
- En la ilustración hay una chica con un vestido de lunares mirando atentamente una pintura con caballos. ¿La ves?

Institut Municipal Reus Cultura Museus de Reus

- El edificio que acoge el Institut Municipal Reus Cultura, antes, tenía otro uso: era la sede de un banco. ¿Ves algún elemento que te haga pensar en el primitivo uso del edificio?
- Salvador Vilaseca fue un médico de Reus muy inquieto. Le interesaban la geología, la arqueología, la antropología, el periodismo, la literatura... Junto con otras personas fundó el Museu de Reus. Le hemos querido rendir un pequeño homenaje y sale en la ilustración. Pista: lleva gafas y no tiene mucho pelo.
- Entre las piezas antiguas que hay en el Museu d'Arqueologia Salvador Vilaseca, encontraréis una muy interesante: es un timiaterio, es decir, un vaso donde quemar sustancias aromáticas, que tiene forma de cabeza de mujer con una especie de corona. ¿Lo encuentras en la ilustración?
- ¿Sabes qué es una adobería o lladrillar? Es una fábrica de ladrillos y piezas cerámicas donde se amasan, forman y cuecen. La conocerás en el dibujo por la gran chimenea que echa humo blanco.

Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

- ¿Te gustan los animales marinos? En el mosaico de los peces puedes encontrar hasta 47 representaciones de estos animales. Todos los que aparecen también los puedes encontrar en el Mediterráneo.
- Entre los esclavos de las casas romanas también había niños. En el dibujo encontrarás una escultura donde se representa a un niño etíope con una bandeja.
- En vez de juguetes tecnológicos, los niños y niñas romanos tenían, por ejemplo, muñecas articuladas a las que podían cambiar los trajes.
- La Torre dels Escipions es un monumento funerario, una tumba. La de verdad está al lado de la carretera N-340, pero en la ilustración puedes ver un cartel. Pista: en la torre están esculpidas dos figuras humanas.

Museu Pau Casals

- Cuentan que, cuando Pau Casals tenía 9 años, vio a un payaso que tocaba un instrumento parecido a un violoncelo pero de una sola cuerda y quedó enamorado de él. Su padre, con la ayuda de un barbero, le construyó uno con una calabaza. ¿Lo encuentras?
- En el fondo del jardín de la villa Casals, encima de una escalinata, hay una escultura blanca. Representa al dios Apolo y su autor es el gran escultor Josep Clarà.
- Pau Casals fue un gran luchador por la paz, la justicia y la libertad. En 1971, el secretario de las Naciones Unidas le impuso la Medalla de la Paz. La conocerás porque se ve el mundo rodeado por dos ramas de olivo.
- ¿Sabes qué es un gramófono? Es un aparato para reproducir música, en el que se pueden hacer sonar unos grandes discos negros. Un brazo con una aguja lee el sonido y lo hace salir por un gran embudo.

Museu de Tortosa

- En la época romana, la Vía Augusta, el camino principal que iba de Roma a Cádiz, atravesaba el Ebro por la ciudad de Dertosa, la actual Tortosa. En el museo encontramos piezas que nos recuerdan esta época, como una estela funeraria con un barco esculpido. ¿La encuentras en la ilustración?
- Tortosa es conocida como «la ciudad de las tres culturas». Históricamente, han coexistido en la población musulmanes, judíos y cristianos. ¿Encuentras los personajes que simbolizan esta coexistencia en el dibujo?
- ¿Sabías que el edificio que ocupa el Museu de Tortosa se considera uno de los edificios más importantes del Modernismo en la Cataluña meridional? Encuentra el año en que se terminó en la ilustración.
- Pau Monguïó fue el arquitecto que diseñó el edificio. En el dibujo lo podemos ver mirando atentamente un plano...

Museu Diocesà de Tarragona

- Los tapices son obras tejidas y bordadas donde se reproducen escenas, como en un cuadro. En el museo puedes ver varios, entre ellos, uno llamado *La Bona Vida*, en el que aparece una chica con unos corderos. ¿La puedes encontrar?
- ¿Te gustan los cómics? Como antes no todo el mundo sabía leer, para explicar las historias de la Biblia y de los santos y las santas, en las iglesias se ponían retablos, que son piezas de madera divididas en viñetas donde puedes ir siguiendo la narración de la vida y milagros de los protagonistas.
- ¿Por qué tienen alas los ángeles? Mientras piensas en ello, encuentra uno en la ilustración.
- En el dibujo puedes ver figuras esculpidas o pintadas que llevan como una pluma muy grande. Es una palma y es el símbolo de los mártires, es decir, de las personas que murieron, con gran sufrimiento, para defender sus creencias.

Museu de les Terres de l'Ebre

- El río Ebro es como un camino para todas las personas que viven a ambos lados. Antes, este camino lo recorrían embarcaciones. Encuentra la *Salvadora*, ¡una barca que ha navegado tanto, que no se paró ni durante la Guerra Civil!
- En la época medieval, para señalar las tumbas en los cementerios, ponían unas piezas de piedra llamadas «estelas». ¿Ves una con la cabeza redonda que tiene tallada una cruz?
- El canal de la derecha del Ebro permite regar la ribera desde Xerta hasta la isla de Buda con una red de 300 kilómetros de agua canalizada y controlada mediante compuertas. Busca al guarda que gira el volante para abrir una compuerta.
- ¿Sabías que las Terres de l'Ebre ya comerciaban con el resto del mundo en el siglo VI antes de Cristo? Encuentra el ánfora para transportar vino que los romanos apreciaban tanto.

Curiosities

Still want to find more things? Well, look for the following curiosities in each different illustration! And if you need some clues or want to find out more, visit the museum!

Fundació Apel·les Fenosa

- The building which houses the Apel·les Fenosa Foundation is a sixteenth-century mansion. The site, which includes the magnificent Casa del Portal del Pardo garden, has a very interesting history. There is even a huge palm tree! Can you point it out in the drawing?
- The works we can see in the museum are mainly sculptures. Most show female figures in symbiosis with plant elements. You can find two in the illustration.
- Although he was born in Barcelona and worked mainly in France, Apel·les Fenosa spent many summers in El Vendrell with his family. Find him in the drawing. Here's a clue: he has grey hair and is very smartly dressed.
- Like many artists, Fenosa also found inspiration in nature. Find a sculpture in which a man and a horse are joined together in an unusual way.

Museu d'Alcover

- The Triassic is a period in the history of planet Earth when nearly everything was sea. It was a time when many new species appeared, including dinosaurs. Find the *Cosesaurus aviceps* in the drawing: it is a reptile that walks on two legs.
- In the Ca Bastistó house, we can see how rich people lived almost a hundred years ago. Here we find things that are no longer used and we may never have seen before, such as corsets, which were worn tightly around women's bodies because it was fashionable for them to have a very narrow waistline.
- Josep Aladern, from Alcover, played a key role in promoting literary modernism in the Camp de Tarragona area by supporting a group of young writers who were also his friends. You can see him reading the newspaper in the drawing.
- In the storeroom – the very heart of the museum – you can find spectacular fossils of many marine animals, including one of a fish.

Museu d'Història de Cambrils

- In the basement of the Molí de les Tres Eres flour mill is the room which houses the grinding wheels, driven by water. Can you see the rollers that move the wheels?
- The "Torre del Port" or Port Tower has become the symbol of Cambrils. This coastal watchtower, which stands right in the middle of the port, was built in the seventeenth century. The tower now houses exhibitions on marine life.
- Can you imagine finding a real Roman treasure? Well, this happened to some archaeologists in Cambrils in 1992: they found the collection of bronzes in the Villa of La Llosa. Among the objects were a lamp shaped like Bacchus, a young man with long hair, and an acanthus branch over his shoulder.
- Besides the seafaring life, there is a great agricultural tradition in Cambrils, particularly as regards grape and olive growing. In the drawing, see if you can find a farmer carrying a basket of grapes to the cellar.

Museu Deu

- Aladdin used to fly on one of these objects, which are made of wool, gold thread, silver and silk and come from the Middle East.
- The collection plate was a recipient used to raise money for the poor. This one has a special decorative element in the centre. Can you see it on the floor in the carpet room? Clue: look for a horse.
- Find Saint Bartholomew, the religious figure with a very ugly demon at his feet.
- Ramon Calsina (Barcelona, 1901-1992) was a painter and draftsman who had a fantastic imagination. In one of his paintings the moon is eating a chestnut! You can see him at the end of the room, painting a picture.

Museu Comarcal de la Conca de Barberà

- Do you like city festivals? In the museum you will find a couple of "little people". Look for two characters with very, very big heads in the drawing.
- The museum conserves a belt buckle from the seventh century. You will recognise the buckle by the concentric circles that decorate it.
- Are you an artist? You can also see plenty of paintings in the museum. Look for the portrait of the girl with two pigtailed.
- These pharmacy jars are made from blue painted ceramic. In the drawing, they all look the same, but one has slightly different decoration. Can you spot it?

Museu de la Vida Rural

- Point to a clog: did you know that clogs were worn by farmworkers all over Europe for centuries?
- Different tools are used in the market garden. Some to work the land, such as the hoe, others to cut the fruit of what we grow, like the sickle, an implement with a semicircular blade that cuts on the inside. Look for a sickle in the illustration.
- A market garden is an ecosystem. This means, as well as producing vegetables, other living things also benefit from it and they, in turn, are good for the plants that we grow there. For example, we can let plant waste rot to make natural fertilizer for the soil. Find the girl pushing a cart loaded with fertilizer.
- If the wheel is humanity's greatest invention of mankind, then the cart is the great invention in the rural world. It enables us to carry food with much less time and effort than if it did not exist. In the drawing, look for the motorised cart, that is, one that is driven by an engine, not animal traction.

Museu de Valls

- Pere Català i Pic, a member of a very important family in the history of photography, was born in Valls. Find one of his most famous photos: a foot in espadrilles stamping on a swastika.
- Did you know that Valls is the cradle of *castells*, human pyramids and towers (*pilars*)? Look in the illustration for a (small) *pilar* with a little bird on top.
- Besides painting and photography, the Museum of Valls also conserves sculptures. Point to the one in the drawing.
- In the illustration is a girl in a polka-dot dress looking intently at a painting with horses. Can you see her?

Institut Municipal Reus Cultura Museu de Reus

- The building that houses Reus Municipal Institute of Culture was formerly an office of a bank. Can you see any elements that make you think of the original use of this building?
- Salvador Vilaseca was a doctor from Reus who was curious about everything. He was interested in geology, archaeology, anthropology, journalism, literature and much more. With others, he eventually founded the Museum of Reus. We pay a small tribute to him in the illustration. Clue: he is wearing glasses and hasn't got much hair.
- Among the ancient pieces in the Salvador Vilaseca Museum of Archaeology is one that is particularly interesting: a thymiaterion, that is, a vessel for burning aromatic substances in the shape of a woman's head with a kind of crown. Can you find it in the illustration?
- In Catalan, a *bòbila* is the name given to a brick and tile factory where clay is kneaded, moulded into pieces and baked. You can recognise the factory in the drawing due to the large chimney blowing out white smoke.

Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

- Do you like sea animals? In the fish mosaic you can find in 47 representations of these creatures. All the sea creatures you can spot in the illustration are also found in the Mediterranean.
- Children were also among the slaves in Roman houses. In the drawing you will find a sculpture showing an Ethiopian boy holding a tray.
- Instead of technological toys, Roman boys and girls had, for example, articulated dolls whose clothes they could change.
- The Tower of the Scipiones is a funerary monument, a tomb. The real one stands beside the N-340 road, but you can see a poster of it in the illustration. Clue: the tower has two sculpted human figures.

Museu Pau Casals

- They say that, when Pau Casals was nine years old, he saw a clown playing an instrument like a cello but with just one string, and he fell in love with it. With the help of his barber, Pau's father built him one from a dried gourd. Can you find it?
- At the bottom of the garden at Vil·la Casals, at the top of a flight of steps, stands a white sculpture representing the god Apollo. The statue is by the great sculptor Josep Clarà.
- Pau Casals always fought for peace, justice and freedom. In 1971, the Secretary-General of the United Nations awarded him the UN Peace Medal. You will soon find it: the medal is engraved with the world over two olive branches.
- Do you know what a gramophone is? It is a device for playing music from large black disks. An arm with a needle reads the sound, which comes out through a large horn.

Museu de Tortosa

- In Roman times, the Via Augusta, the main road from Rome to Cadiz, crossed the Ebro River at the city of Dertosa, now Tortosa. The museum conserves pieces from those times, including a funerary stele on which a ship is carved. Can you find it in the illustration?
- Tortosa is known as "the city of the three cultures". Muslims, Jews and Christians always lived there. Can you find the characters that symbolise this coexistence in the drawing?
- Did you know that the building that houses the Museum of Tortosa is considered one of the most important Modernista (Art Nouveau) buildings in southern Catalonia? In the illustration, find the year the building was completed.
- Pau Monguió was the architect who designed the building. In the drawing we can see him looking carefully at a plan...

Museu Diocesà de Tarragona

- Tapestries are woven, embroidered works that reproduce scenes, like paintings. There are several tapestries in the museum, one called *La Bona Vida* (The Good Life), in which we see a girl with some lambs. Can you find it?
- Do you like comics? Since not everyone could read in olden times, altarpieces were installed in churches to tell stories from the Bible and the lives of saints. Altarpieces are wooden constructions with various panels telling the story of the lives and miracles of their protagonists.
- Why have angels got wings? While you're thinking about that, find one in the illustration!
- In the drawing are carved or painted figures carrying what look like large feathers. They are palms, symbols of the martyrs, that is, people who suffered a very painful death for their beliefs.

Museu de les Terres de l'Ebre

- The Ebro River is like a road for everyone who lives on its banks. This road used to be travelled by boats. Find the *Salvadora*, the boat that has sailed the river for years and years - even the Spanish Civil War couldn't stop her!
- In medieval times, stone slabs called stelae were used to mark graves in cemeteries. Can you find a stela with a round head and a cross carved into it?
- The canal on the right-hand bank of the Ebro is used to irrigate the land from Xerta to Illa de Buda thanks to a network of 300 kilometres of water channelled and controlled by sluice gates. Find the guard who turns the wheel to open one of these sluice gates.
- Did you know that the Terres de l'Ebre region was already trading with the rest of the world in the sixth century BC? Find the amphora used to hold the wine that the Romans loved so much.

Curiosités

Tu n'es pas fatigué de chercher ? Hé bien, tâche de trouver les curiosités suivantes sur les différentes illustrations ! Et si tu as besoin d'indices ou si tu veux en savoir plus, visite le musée !

Fundació Apel-les Fenosa

- Le bâtiment qui accueille la Fundació Apel-les Fenosa est une demeure du ^{xvi}^e siècle. Son histoire est fort intéressante, et le jardin de la Casa del Portal del Pardo est magnifique. Et puis il contient un immense palmier ! Peux-tu le montrer sur le dessin ?
- Au musée, les œuvres exposées sont essentiellement des sculptures. Beaucoup représentent des figures féminines en symbiose avec des éléments végétaux. Sur l'illustration, tu en trouveras deux.
- Bien que né à Barcelone et travaillant surtout en France, Apel-les Fenosa passait souvent l'été au Vendrell, avec sa famille. Cherche-le sur le dessin. Un indice : il a les cheveux blancs et il est élégamment vêtu.
- Comme beaucoup d'autres artistes, Fenosa s'inspire de la nature. Cherche une sculpture où un homme et un cheval se côtoient d'une manière peu habituelle.

Museu d'Alcover

- Le triasique est une période de l'histoire de la Terre où toute la surface de la planète était recouverte par les eaux. C'est à cette époque qu'apparurent les dinosaures. Trouve le *Cosaurus aviceps* sur le dessin : c'est un reptile qui marche sur deux pattes.
- À Ca Bastistó, on peut voir comment vivaient les plus riches il y a près d'une centaine d'années. On y trouve des choses qui ne sont plus utilisées, voire même que nous ignorons, comme par exemple les cotillons ou les corsets, qui serraient le corps des femmes car avoir une taille de guêpe était à la mode.
- Josep Aladern, natif d'Alcover, a été le dynamiseur du Modernisme littéraire dans la région du Camp de Tarragona car il a soutenu une bande de jeunes écrivains qui étaient ses amis. Trouve-le sur le dessin, il est en train de lire le journal.
- Au magasin, qui est le cœur du musée, tu verras des fossiles spectaculaires de nombreux animaux marins, celui d'un poisson par exemple.

Museu d'Història de Cambrils

- Au souterrain du Moulin des Tres Eres, on peut voir la salle des meules du moulin à farine que l'eau faisait tourner. Vois-tu les rouleaux qui entraînent les meules ?
- La Torre del Port est devenue le symbole de Cambrils. C'est une tour de guet littorale, plantée au beau milieu du port, depuis le ^{xvii}^e siècle. On peut y voir des expositions sur la vie maritime.
- Imagines-tu de trouver un véritable trésor romain ? Hé bien c'est ce qui est arrivé aux archéologues de Cambrils en 1992 : ils ont découvert la collection de bronzes de la villa de la Llosa. Parmi les objets, il y avait un lampadaire en forme de Bacchus, un jeune homme aux longs cheveux avec sur l'épaule une branche d'acanthé.
- Outre la vie maritime, il y a à Cambrils une très longue tradition agricole, où prédominent surtout la vigne et l'olivier. Trouve sur le dessin un paysan qui porte un panier de raisin, en route pour la cave.

Museu Deu

- Aladin en possédait un pour voler : ils sont fabriqués avec de la laine, des fils d'or, d'argent et de soie, et ils proviennent du Proche Orient.
- La sèbile ou plat à offrandes est une coupelle, ornée en son centre d'une décoration spéciale, que l'on utilisait pour recueillir les aumônes destinées aux pauvres. En vois-tu sur le sol dans la salle des tapis ? Un indice : cherche un cheval.
- Cherche saint Bartomeu, la statuette religieuse avec à ses pieds un démon très laid.
- Ramon Calsina (Barcelone, 1901-1992) était un peintre et un dessinateur débordant d'imagination. Sur l'un de ses tableaux, la lune mange une châtaigne ! Tu le verras à la fin de la salle, en train de peindre un tableau.

Museu Comarcal de la Conca de Barberà

- Tu aimes les fêtes votives ? Au musée, tu pourras voir un couple de « nanos ». Cherche sur le dessin deux figures avec une très très grosse tête.
- Du ^{vii}^e siècle, une boucle de ceinture nous est parvenue. Tu la reconnaitras aux cercles concentriques qui l'agrémentent.
- Tu es un artiste ? Au musée, on peut également voir de nombreuses peintures. Cherche le portrait de la jeune fille aux couettes.
- Les pots de pharmacie sont en céramique peinte en bleue. Sur le dessin, tous semblent identiques, mais il y en a un dont le motif est légèrement différent. Lequel ?

Museu de la Vida Rural

- Montre un sabot : savais-tu qu'il a été la chaussure paysanne par excellence dans une grande partie de l'Europe pendant des siècles ?
- Au potager on se sert de différents outils. Quelques-uns pour travailler la terre, comme la houe, d'autres pour récolter ce qu'on y cultive, comme la faux, cette espèce de demi-lune dont seul l'intérieur de la lame est tranchant. Cherche-la sur l'illustration.
- Un potager est un écosystème. Cela signifie qu'en plus de produire des légumes et des primeurs, d'autres êtres vivants en profitent et profitent à leur tour aux plantes qu'on y cultive. On peut par exemple y laisser les déchets végétaux se décomposer pour en faire du compost pour la terre. Trouve la jeune fille qui pousse une brouette pleine de compost.
- Si la roue est la grande invention de l'humanité, le chariot est la grande trouvaille du monde rural : il permet de charger et de transporter les aliments, au prix de moins d'efforts et de temps qu'il n'en faudrait s'il n'existait pas. Cherche sur le dessin le chariot mécanique, c'est-à-dire celui qui fonctionne avec un moteur et sans traction animale.

Museu de Valls

- Pere Català i Pic, membre d'une lignée très importante pour l'histoire de la photographie, est né à Valls. Trouve une de ses photos les plus célèbres : tu y verras un pied chaussé d'une sandale de cordes prêt à écraser une croix gammée.
- Savais-tu que Valls est le berceau de la culture des châteaux humains ? Cherche sur l'illustration une (modeste) pyramide humaine couronnée par un petit oiseau.
- En plus de la peinture et de la photo, le Museu de Valls abrite des sculptures. Montre celle qui se trouve sur le dessin.
- Sur l'illustration, une jeune fille vêtue d'une robe à pois regarde attentivement une toile représentant des chevaux. La vois-tu ?

Institut Municipal Reus Cultura Museus de Reus

- Le bâtiment qui abrite l'Institut Municipal Reus Cultura avait autrefois une autre utilité : c'était le siège d'une banque. Vois-tu un élément quelconque qui en évoque la fonction originelle ?
- Salvador Vilaseca était un médecin de Reus, animé d'une grande curiosité. Il s'intéressait à la géologie, à l'archéologie, à l'anthropologie, au journalisme, à la littérature... Avec d'autres personnes, il a fondé le Museu de Reus. Nous avons voulu lui rendre un petit hommage et il figure sur l'illustration. Un indice : il porte des lunettes et n'a plus beaucoup de cheveux.
- Parmi les pièces anciennes que comprend le Museu d'Arqueologia Salvador Vilaseca, il en est une très intéressante : c'est un Thymiatèrion, autrement dit un vase où l'on brûlait des substances aromatiques, en forme de tête de femme coiffée d'une sorte de couronne. Où se trouve-t-il sur l'illustration ?
- Sais-tu ce qu'est une briqueterie ? C'est une manufacture où l'on pétrit, moule et cuit des briques et des pièces en céramique. Tu la reconnaitras sur le dessin à sa grande cheminée d'où s'échappe une fumée blanche.

Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

- Aimes-tu les animaux marins ? Sur la mosaïque des poissons, tu en compteras 47 sortes. Toutes sont présentes en Méditerranée.
- Parmi les esclaves des villas romaines, il y avait aussi des enfants. Sur le dessin, tu trouveras une sculpture représentant un enfant éthiopien portant un plateau.
- Au lieu de jouets technologiques, les enfants romains avaient, par exemple, des poupées articulées dont ils pouvaient changer les vêtements.
- La Torre dels Escipions est un monument funéraire, une tombe. La vraie se trouve en bordure de la route N-340, mais sur l'illustration on peut en voir une affiche. Sur la tour il y a deux figures humaines sculptés.

Vil·la Museu Pau Casals

- On dit qu'à l'âge de 9 ans, Pau Casals vit un clown jouer d'un instrument qui ressemblait à un violoncelle, mais avec une seule corde, et qu'il en tomba amoureux. Son père, aidé du barbier, lui en fabriqua un avec une courge. Le trouveras-tu ?
- Au fond du jardin de la villa Casals, en haut d'un escalier, il y a une sculpture blanche. Elle représente le dieu Apollon et son auteur est le grand sculpteur Josep Clarà.
- Pau Casals était un défenseur acharné de la paix, de la justice et de la liberté. En 1971, le secrétaire des Nations Unies lui a remis la Médaille de la Paix. Tu la reconnaitras car on y voit le monde, entouré de deux rameaux d'olivier.
- Sais-tu ce qu'est un gramophone ? C'est un appareil pour reproduire de la musique. Il permet d'entendre les sons gravés dans de grands disques noirs. Un bras achevé par une aiguille les lit et les fait sortir par un grand pavillon.

Museu de Tortosa

- À l'époque romaine, la Via Augusta, la voie principale entre Rome et Cadix, traversait l'Èbre dans la ville de Dertosa, l'actuelle Tortosa. On trouve au musée des pièces qui nous rappellent ce temps-là, notamment une stèle funéraire avec un bateau sculpté. Le trouveras-tu sur l'illustration ?
- Tortosa est connue comme « la ville des trois cultures ». Historiquement, musulmans, juifs et chrétiens y ont coexisté. Trouve les personnages qui symbolisent cette coexistence sur le dessin.
- Savais-tu que le bâtiment qu'occupe le Museu de Tortosa est considéré comme l'un des édifices modernistes majeurs du modernisme en Catalogne méridionale ? Trouve sur l'illustration en quelle année il a été achevé.
- Pau Monguío était l'architecte auteur de ce bâtiment. Sur le dessin, on le voit en train de regarder attentivement un plan...

Museu Diocesà de Tarragona

- Les tapis sont des œuvres tissées et brodées qui reproduisent des scènes, comme sur un tableau. Au musée, tu en verras plusieurs ; un en particulier qui s'intitule *La Bona Vida* (La bonne vie) et représente une jeune fille et des agneaux. Sauras-tu le trouver ?
- Tu aimes les bandes dessinées ? Autrefois, comme tout le monde ne savait pas lire, pour raconter les histoires de Bible, des saints et des saintes, on installait dans les églises des retables, c'est-à-dire des pièces de bois divisées en panneaux où l'on peut suivre le récit de la vie et des miracles des protagonistes.
- Pourquoi les anges ont-ils des ailes ? Tout en réfléchissant, trouves-en un sur l'illustration.
- Sur le dessin, tu peux voir des figures sculptées ou peintes qui portent une espèce de plume très grosse. C'est une palme, le symbole des martyrs, c'est-à-dire des personnes qui donnèrent leur vie, au prix d'une grande souffrance, pour défendre leur foi.

Museu de les Terres de l'Ebre

- La rivière Ebre est une sorte de chemin pour tous ceux qui habitent ses rives. Ce chemin était autrefois emprunté des barques. Trouve la *Salvadora*, une barque qui y a tellement navigué qu'elle ne s'est même pas arrêtée pendant la Guerre Civile espagnole !
- Au Moyen-Âge, pour signaler les tombes dans les cimetières, on y posait des pierres appelées « stèles ». En vois-tu une dont la partie supérieure arrondie porte une croix gravée ?
- Le canal de la droite de l'Èbre permet d'irriguer de Xerta à l'île de Buda, grâce à un réseau de 300 kilomètres d'eau canalisée et contrôlée au moyen de vannes. Cherche le garde qui tourne le volant d'ouverture d'une vanne.
- Savais-tu que les Terres de l'Ebre commerçaient déjà avec le reste du monde au ^{vi}^e siècle avant Jésus-Christ ? Trouve l'amphore pour le transport du vin que les Romains appréciaient tant.